

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Özgül SAKİ

İstanbul Milletvekili

Basında yansıyan haberlere göre; Marmara 7 No'lu L Tipi Hapishanesi'nde tutulan 2 mahpusun, **27.06.2024** tarihinde Çorlu Karatepe Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'ne sevk edildiği, mahpusların sevk haberinin ailelerine ve avukatlarına verilmediği ve mahpusların sevk sırasında fiziksel ve psikolojik şiddete maruz kaldıkları ifade edilmektedir.

Ayrıca, mahpusların sevk edildikleri Karatepe Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'nde tekli hücrede tutuldukları, iletişim haklarının engellendiği ve çıplak arama dayatmasına maruz kaldıkları da iddialar arasında yer almaktadır.

30 yılı aşkın süredir işkencenin önlenmesi ve işkenceye maruz kalmış kişilerin tedavi ve rehabilitasyonuna yönelik çalışmalar yapan Türkiye İnsan Hakları Vakfı'nın (TİHV), **2023 Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu**'nda; 2023 yılı içinde işkence ve diğer kötü muamele uygulamalarının en yoğun yaşandığı yerlerin hapishaneler olduğunu belirtmiştir. Hapishanelerde, bu uygulamalara maruz kalanların sayısının yıllık yaklaşık 30-40 bin arttığı kaydedilmiştir. Rapora göre, Türkiye'deki hapishanelerde 2016-2023 yılları arasında en sık yüzde 71,4 ile "hakaret" ve yüzde 54,4 ile "kaba dayak" başta olmak üzere fiziksel müdahale ve işkencenin yanı sıra temel hakların ve sosyal hakların da kısıtlandığı vurgulanmaktadır. Yine İnsan Hakları Derneği Merkez Hapishane Komisyonu'nun **2023 Cezaevi Hak İhlalleri Raporu**'nda; 2023 yılında Türkiye'deki 51 kentte bulunan 6 tanesi açık olmak üzere toplam 147 cezaevinde en az 23 bin 899 hak ihlalin yaşandığını tespit edilmiştir. Raporun 'İşkence' başlığı altında açıklanan kısmında, en az 17 bin 218 vaka meydana geldiği ve bunlardan;

772'sinin darp, tehdit ve hakaret, 175'nin çıplak arama, 567 ağız içi arama, 252 ayakta sayım, 240 havalandırma hakkının engellenmesi olduğunu kaydedilmiştir.

Çıplak arama uygulaması yapıldığı gerçeği her gündeme getirildiğinde siyasi iktidar tarafından reddedilmiş olsa da insanlık onurunu ayaklar altına alan bu uygulamanın Türkiye'deki hapishanelerde sürdürüldüğü bir gerçektir.

Halihazırda mevzuatın kendisi hukuka ve insanlık onuruna aykırıyken, uygulamada mahpuslara mevzuatı da aşan keyfilikte ve rencide etmeyi amaçlayan biçimde çıplak arama uygulamaları dayatılmaktadır. Çıplak aramayı kabul etmeyen mahpuslar kaba dayaa, hakarete ve disiplin cezalarına maruz bırakılmaktadırlar.

Bu bağlamda;

1. Marmara 7 No'lu L Tipi Hapishanesi'nden Çorlu Karatepe Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'ne ailelerine ve avukatlarına haber verilmeden sevk edilen mahpusların çıplak aramaya, fiziksel ve psikolojik şiddete maruz kaldıklarına ilişkin iddialar hakkında Bakanlığınız tarafından kamuoyuna herhangi bir açıklama yapılacaktır
2. Bakanlığınız, hem sevki haberdar etmeyen Marmara 7 No'lu Hapishanesi hem de mahpusları çıplak arama ve işkenceye maruz bırakan Çorlu Karatepe Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'deki görevliler hakkında, söz konusu iddialara ilişkin herhangi bir soruşturma veya kovuşturma başlatacak mıdır?
3. Marmara 7 No'lu L Tipi Hapishanesi'nden Çorlu Karatepe Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'ne sevk edilen mahpusların ailelerine ve avukatlarına haber verilmeden sevk edilme gerekçeleri nedir? Bu sevkler mevzuata uygun bir şekilde yapılmış mıdır?
4. 2002-2024 yılları arasında çıplak arama ve gözaltında işkence veya kötü muameleye ilişkin Bakanlığınıza yapılan başvuru sayısı kaçtır? İlgili kurumlarda açığa alınan veya hakkında soruşturma açılan kaç personel vardır?
5. Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği'nin 28'inci ve Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük'ün 46'ıncı maddelerine dayanılarak yapılan aramaların tamamen çıplak şekilde yapılamayacağı mevzuatta açık şekilde belirtildiği halde mahpuslara zorla çıplak arama yapılmasının nedeni nedir?
6. Bakanlığınız tarafından çıplak aramanın, işkencenin ve kötü muamelenin önlenmesi amacıyla ne gibi önlemler planlamıştır? Hapishaneler işkence ve kötü muamele bakımından niçin denetimsiz bırakılmaktadır?